

APSTIPRINĀTS
ar Daugavpils pilsētas domes
2005.gada 22.decembra
lēmumu Nr.716
(protokols Nr.21 3.§)

Grozīts ar:
11.02.2010. lēmumu Nr.72,
12.08.2010. lēmumu Nr.467,
11.08.2011. lēmumu Nr.367,
28.10.2011. lēmumu Nr.475,
09.01.2014. lēmumu Nr.1

LATGALES CENTRĀLĀS BIBLIOTĒKAS NOLIKUMS

1. VISPĀRĪGIE JAUTĀJUMI

1.1. Latgales Centrālā bibliotēka (turpmāk tekstā – Centrālā bibliotēka) ir Daugavpils pilsētas pašvaldības kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas darbojas Daugavpils pilsētas domes pakļautībā un Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā ir reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā.

1.2. Centrālā bibliotēka veic pasaules kultūras mantojuma – iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katolģizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu.

1.3. Savā darbībā Centrālā bibliotēka ievēro LR likumus, LR Ministru kabineta noteikumus, Daugavpils pilsētas domes lēmumus, saistošos noteikumus un rīkojumus, citus normatīvos aktus un šo nolikumu.

1.4. Centrālās bibliotēkas akreditācija notiek saskaņā ar Bibliotēku likumu. Centrālajai bibliotēkai ir reģiona galvenās bibliotēkas statuss, tā darbojas kā administrējošais, koordinējošais un metodiskais centrs Centrālās bibliotēkas filiālēm (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*).

1.5. Centrālā bibliotēka ir juridiska persona, tai ir apaļais zīmogs ar pilnu bibliotēkas nosaukumu, pastāvīga bilance, norēķinu konti kredītiestādēs. Centrālā bibliotēka var uzstāties tiesā kā prasītāja.

1.6. Centrālās bibliotēkas juridiskā adrese ir: Rīgas iela 22A, Daugavpils, LV-5401.

2. CENTRĀLĀS BIBLIOTĒKAS GALVENIE UZDEVUMI

Centrālās bibliotēkas galvenie uzdevumi ir:

2.1. attīstīt bibliotēku par izglītības, informācijas, kultūras un sabiedriskās saskarsmes centru, nodrošināt Daugavpils publisko bibliotēku attīstības stratēģijas realizāciju, sniedzot atbalstu vietējās sabiedrības attīstībā;

2.2. nodrošināt visiem bibliotēkas lietotājiem brīvu un neierobežotu literatūras un nepieciešamās informācijas saņemšanu, sniegt operatīvus un kvalitatīvus bibliotēku

pakalpojumus un ar filiāļu tīkla palīdzību nodrošināt bibliotēkas pakalpojumu publisko pieejamību Daugavpils pilsētas teritorijā (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);

2.3. (*svītrot ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);

2.4. sadarbojoties ar citām bibliotēkām, iesaistīties valsts starpbibliotēku abonementa (turpmāk – SBA) un starptautisko starpbibliotēku abonementu (turpmāk – SSBA) sistēmā;

2.5. nodrošināt valsts un pašvaldības institūciju sagatavotās un publicētās informācijas pieejamību;

2.6. veikt bibliotēkas darba procesus atbilstoši Latvijas Nacionālā standartizācijas un metroloģijas centra izstrādātajām bibliotēku darba nacionālo standartu prasībām.

2.7. plānot publisko bibliotēku tīkla attīstību Daugavpilī, sniegt priekšlikumus Daugavpils pilsētas domei par Centrālās bibliotēkas attīstības jautājumiem (*papildināts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*).

3. CENTRĀLĀS BIBLIOTĒKAS PIENĀKUMI

(*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*)

Centrālajai bibliotēkai ir šādi pienākumi:

3.1. radīt iespēju bibliotēku lietotājiem izmantot bibliotēku pakalpojumus neatkarīgi no viņu dzimuma, vecuma, rases, tautības, fiziskā stāvokļa, dzīves vietas, atrašanās vietas, un citiem faktoriem, kā arī nodrošināt bibliotēkas pakalpojumu pieejamību personām ar īpašām vajadzībām, veicinot sabiedrības integrācijas procesu (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);

3.2. veikt Centrālās bibliotēkas un tās filiāļu iespeid darbu un citu dokumentu krājuma komplektēšanu; izstrādāt vienotā krājuma veidošanas koncepciju un nodrošināt tās izpildi;

3.3. veikt Centrālās bibliotēkas krājuma organizāciju un tā pārvaldību (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);

3.4. veikt dokumentu un citu materiālo vērtību uzskaiti, saglabāšanu un norakstīšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām;

3.5. nodrošināt depoziārbibliotēkas funkcijas (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);

3.6. veidot Centrālās bibliotēkas elektronisko kopkatalogu, datu bāzes un nodrošināt to pieejamību; veikt bibliogrāfisko uzziņu, informācijas un novadpētniecības darbu (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);

3.7. sniegt Nacionālajam kopkatalogam nepieciešamās ziņas par Centrālās bibliotēkas un filiāļu krājumiem (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);

3.8. rūpēties par krājumā esošo reto grāmatu, rokrakstu saglabāšanu, restaurāciju un digitalizāciju;

3.9. organizēt Centrālās bibliotēkas un tās filiāļu darbinieku tālākizglītības un apmācības pasākumus, kā arī bibliotēku darbinieku profesionālos konkursus;

3.10. konsultēt filiāļu bibliotēku darba jautājumos, veikt filiāļu darba tehnoloģiju pamatprasību pārraudzību (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);

3.11. nodrošināt Centrālās bibliotēkas vienotā informācijas tīkla darbību, jaunu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju ieviešanu un attīstību (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);

3.12. ieviest lietotāju apkalpošanas darbā jaunas, mūsdienīgas darba formas;

3.13. sagatavot un iesniegt projektus bibliotēku darba uzlabošanai un attīstībai; strādāt pie starptautisko projektu izstrādes un finanšu līdzekļu piesaistes no Eiropas Savienības un citiem struktūrfondiem, nodrošināt starptautisko projektu realizāciju (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);

3.14. organizēt bibliotēku, literatūru un lasīšanu popularizējošus pasākumus;

3.15. veicināt bērnu un jauniešu vēlmi lasīt un izkopt viņu iemaņas informācijas tehnoloģiju un līdzekļu apguvē (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);

3.16. uzkrāt, apkopot un analizēt Centrālās bibliotēkas un filiāļu darba statistisko un profesionālo informāciju un nodrošināt šīs informācijas iesniegšanu Daugavpils pilsētas domei; Kultūras ministrijai, Latvijas Nacionālajai bibliotēkai, LR Centrālajai Statistikas pārvaldei (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);

3.17. plānot Centrālās bibliotēkas funkciju izpildei nepieciešamo finansējumu no pašvaldības budžeta un iesniegt Daugavpils pilsētas domei budžeta projektu, organizējot apstiprinātā budžeta izpildi un nodrošinot piešķirto līdzekļu racionālu izmantošanu paredzētajiem mērķiem (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);

3.18. nodrošināt publisku pieejamību Centrālās bibliotēkas gada publiskajam pārskatam (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);

3.19. attīstīt un veicināt sadarbību ar citām kultūras, izglītības un sociālajām institūcijām, nevalstiskajām organizācijām (*papildināts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);

3.20. izstrādāt un iesniegt priekšlikumus normatīvo aktu pilnveidošanai bibliotekārā darba jautājumos (*papildināts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);

3.21. veikt citus pienākumus atbilstoši normatīvajiem aktiem (*papildināts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*).

4. CENTRĀLĀS BIBLIOTĒKAS TIESĪBAS

Centrālajai bibliotēkai ir šādas tiesības:

4.1. pastāvīgi veikt šajā nolikumā paredzēto darbību, noteikt šīs darbības virzienus un bibliotēkas lietošanas kārtību;

4.2. šajā nolikumā noteiktajā kārtībā veidot Centrālās bibliotēkas vienoto struktūru;

4.3. Daugavpils pilsētas domes noteiktajā kārtībā saņemt pašvaldības budžeta līdzekļus un rīkoties ar tiem Centrālās bibliotēkas un filiāļu darbības un funkciju izpildes nodrošināšanai un attīstībai saskaņā ar LR Bibliotēku likuma 17. pantu un LR normatīvajiem aktiem (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);

4.4. saņemt juridisko un fizisko personu ziedojumus un dāvinājumus, kā arī ziedojumus un dāvinājumus, kas izmantojami saskaņā ar ziedotāja vai dāvinātāja norādījumiem;

4.5. saņemt valsts budžeta speciāli paredzētos līdzekļus ar bibliotēku attīstību saistītu projektu un programmu realizēšanai; piedalīties projektu konkursos un saņemt līdzekļus projektu realizācijai;

4.6. šajā nolikumā noteiktajā kārtībā sniegt maksas pakalpojumus bibliotēku lietotājiem un saņemt maksu par šiem pakalpojumiem;

4.7. izmantot maksas pakalpojumu, ziedojumu vai dāvinājumu, kā arī saimnieciskās darbības rezultātā iegūtos līdzekļus bibliotēku darbības attīstīšanai – darbinieku profesionālo zināšanu pilnveidošanai, bibliotēku krājuma papildināšanai, darbinieku materiālajai stimulēšanai un darba procesu uzlabošanai;

4.8. šajā nolikumā noteiktajā kārtībā novērtēt zaudējumus un saņemt atlīdzību par sabojātiem vai neatdotiem iespieddarbiem vai citiem dokumentiem;

4.9. veikt saimniecisko darbību bibliotēkas darbības attīstīšanai;

4.10. slēgt civiltiesiskus darījumus LR likumdošanas un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā Centrālās bibliotēkas darbības nodrošināšanai;

4.11. apvienoties asociācijās, apvienībās, biedrībās un citās sabiedriskajās organizācijās;

4.12. patstāvīgi sadarboties ar bibliotekām Latvijā un ārvalstīs, iestāties Latvijas un starptautiskajās bibliotēku organizācijās un piedalīties to darbībā;

4.13. reproducēt izdevumu kopijas, ievērojot LR Autortiesību likuma prasības;

- 4.14. saņemt metodisko palīdzību profesionālās darbības jautājumos;
- 4.15. uzturēt SBA sakarus, veikt iespieddarbu un citu dokumentu apmaiņu ar Latvijas un ārvalstu bibliotēkām, citām juridiskajām un fiziskajam personām;
- 4.16. normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā norakstīt no bibliotēku krājumiem iespieddarbus un citus dokumentus;
- 4.17. ieteikt Daugavpils pilsētas domei un LR Kultūras ministrijai apbalvot labākos Daugavpils publisko bibliotēku darbiniekus;
- 4.18. iesniegt priekšlikumus Daugavpils pilsētas domei par Centrālās bibliotēkas un tās filiāļu darbības uzlabošanu (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);
- 4.19. īstenot citas normatīvajos aktos noteiktās tiesības.

5. ORGANIZATORISKĀ STRUKTŪRA UN PĀRVALDE

- 5.1. Centrālo bibliotēku vada tās vadītājs, kuru ieceļ amatā un atbrīvo no amata Daugavpils pilsētas dome (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*).
- 5.2. Centrālās bibliotēkas un filiāļu grāmatvedības uzskaiti veic Centrālās bibliotēkas grāmatvedība atbilstoši spēkā esošiem LR normatīvajiem aktiem (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*).
- 5.3. Centrālās bibliotēkas vadītājs (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*):
 - 5.3.1. vada un organizē Centrālās bibliotēkas darbu un ir atbildīgs par tās darbību, realizējot tās uzdevumus, pienākumus un tiesības (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);
 - 5.3.2. atbild par Centrālās bibliotēkas un tās filiāļu reģistrāciju un akreditāciju Bibliotēku likumā noteiktajā kārtībā (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);
 - 5.3.3. bez īpaša pilnvarojuma pārstāv Centrālo bibliotēku attiecībās ar fiziskām un juridiskām personām visās valsts, pašvaldības, sabiedriskajās un privātajās institūcijās;
 - 5.3.4. rīkojas ar Centrālās bibliotēkas finanšu līdzekļiem un atbild par finanšu līdzekļu racionālu un atbilstošu izlietojumu Daugavpils pilsētas domes apstiprinātās tāmes ietvaros;
 - 5.3.5. izstrādā Centrālās bibliotēkas un tās filiāļu lietošanas noteikumus un iesniedz tos Daugavpils pilsētas domē apstiprināšanai (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);
 - 5.3.6. nosaka un iesniedz apstiprināšanai Daugavpils pilsētas domē Centrālās bibliotēkas štatu sarakstu noteiktā darba algu limita ietvaros (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);
 - 5.3.7. apstiprinātā algu fonda ietvaros apstiprina personālsastāvu un darbinieku atalgojumu, slēdz un lauž darba tiesiskās attiecības ar darbiniekiem;
 - 5.3.8. nosaka un veido Centrālās bibliotēkas struktūru;
 - 5.3.9. apstiprina Centrālās bibliotēkas struktūrvienību nolikumus; nosaka struktūrvienību uzdevumus un darbinieku amata pienākumus, kontrolē to izpildi un darba kvalitāti;
 - 5.3.10. savas kompetences ietvaros izdod rīkojumus, kas ir saistoši Centrālās bibliotēkas un filiāļu darbiniekiem (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);
 - 5.3.11. kontrolē Centrālās bibliotēkas un filiāļu darbinieku darba disciplīnu (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);
 - 5.3.12. stimulē vai disciplināri soda darbiniekus saskaņā ar LR Darba likumu, Darba kārtības noteikumiem un Darba koplīgumu.
 - 5.3.13. Centrālās bibliotēkas vārdā izdot pilnvaras, paraksta līgumus un citus juridiskos dokumentus šajā nolikumā noteiktajā kārtībā;
 - 5.3.14. atver un slēdz kontus banku iestādēs;
 - 5.3.15. atbild par darba drošības, ugunsdrošības un sanitāro noteikumu ievērošanu bibliotēku telpās;
 - 5.3.16. veic citus pienākumus, kas paredzēti likumos, Ministru kabineta noteikumos, domes lēmumos, darba līgumā un šajā nolikumā.

5.4. Centrālās bibliotēkas vienotā struktūra tiek noteikta, lai nodrošinātu bibliotēku informācijas tīklu un bibliotekāro pakalpojumu sniegšanu pilsētas administratīvās teritorijas robežās, pamatojoties uz bibliotēku vienotu krājumu, bibliogrāfisko aparātu, vienotu iespaiddarbu un citu dokumentu apstrādi.

5.5. Centrālās bibliotēkas vienotajā struktūrā ietilpst šādas filiāles:

5.5.1. *Bērnu bibliotēka "Zīlīte"*, Mihoelsa iela 58, Daugavpils;

5.5.2. *(svītrots ar 11.02.2010. lēmumu Nr.72)*;

5.5.3. *Jaunbūves bibliotēka*, 18. novembra iela 161, Daugavpils;

5.5.4. *Pārdaugavas bibliotēka*, Komunālā iela 2, Daugavpils;

(grozīts ar 12.08.2010. lēmumu Nr.467)

5.5.5. *Ceriņu bibliotēka*, Lauska iela 16, Daugavpils;

5.5.6. *Piekrastes bibliotēka*, Avenņu iela 40, Daugavpils *(grozīts ar 09.01.2014. lēmumu Nr.1)*;

5.5.6.¹ *Gaismas bibliotēka*, Gaismas iela 9, Daugavpils.

(papildināts ar 11.08.2011. lēmumu Nr.367)

5.5.7. *(svītrots ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475)*;

5.6. filiāles ir Centrālās bibliotēkas struktūrvienības, kas ir teritoriāli nošķirtas no Centrālās bibliotēkas, un kas savā atrašanās vietā īsteno šajā nolikumā un normatīvajos aktos noteiktos pienākumus un funkcijas, kā arī, ja ir attiecīgs Centrālās bibliotēkas rīkojums, piedalās atsevišķu darba procesu veikšanā, kas nepieciešami Centrālās bibliotēkas tīkla vienotai attīstībai *(grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475)*.

5.7. Centrālās bibliotēkas filiāles darbojas saskaņā ar Centrālās bibliotēkas direktora apstiprinātu nolikumu, to darbu nodrošina un vada filiāles vadītāji, kurus ieceļ un atbrīvo no amata Centrālās bibliotēkas vadītājs *(grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475)*.

5.8. lēmumu par Centrālās bibliotēkas jaunu filiāļu izveidi pieņem Daugavpils pilsētas dome, pamatojoties uz Centrālās bibliotēkas vadītāja priekšlikumiem un LR Ministru kabineta 07.08.2002. noteikumiem Nr.355 "Vietējās nozīmes bibliotēku tīkla darbības noteikumi" *(grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475)*.

5.9. Centrālās bibliotēkas struktūru nosaka tās darbības uzdevumi un funkcijas.

5.10. Centrālās bibliotēkas nodaļas darbu vada to vadītāji, kuri darbojas bibliotēkas vadītāja pakļautībā. Nodaļas darbojas saskaņā ar Centrālās bibliotēkas vadītāja apstiprināto nolikumu. Nodaļas izveido, reorganizē un likvidē Centrālās bibliotēkas vadītājs *(grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475)*.

5.11. Centrālajā bibliotēkā un filiāļu darba kārtība tiek noteikta ar vadītāja apstiprinātajiem Darba kārtības noteikumiem *(grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475)*.

5.12. Centrālajā bibliotēkā var darboties Bibliotēku padome, kuras sastāvu un funkcijas nosaka vadītāja apstiprināts nolikums *(grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475)*.

6. CENTRĀLĀS BIBLIOTĒKAS MATERIĀLAIS UN TEHNISKAIS PAMATS, FINANSĒŠANA

6.1. Centrālās bibliotēkas un tās filiāļu materiālo un tehnisko pamatu veido bibliotēku ēkas, telpas, iekārtas, drošības sistēmas un citas materiālās vērtības. Centrālās bibliotēkas materiālo un tehnisko pamatu veido un nodrošina Daugavpils pilsētas pašvaldība, ievērojot normatīvos aktus. Centrālā bibliotēka savu materiālo un tehnisko pamatu attīsta, izmantojot pašvaldības piešķirtos līdzekļus un papildu finansēšanas avotus *(grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475)*.

6.2. Centrālās bibliotēkas un tās filiāļu līdzekļus veido (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*):

6.2.1. pašvaldības budžeta līdzekļi;

6.2.2. valsts budžeta mērķdotācijas;

6.2.3. ienākumi no maksas pakalpojumiem un saimnieciskās darbības, kas noteikta normatīvajos aktos (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);

6.2.4. ziedojumi, dāvinājumi un ārvalstu finansiālās palīdzības līdzekļi;

6.2.5. projektu un programmu realizācijas gaitā saņemtie līdzekļi (*papildināts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);

6.2.6. citi normatīvajos aktos paredzētie finanšu līdzekļi (*papildināts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*).

6.3. Centrālās bibliotēkas izdevumu tāmi apstiprina Daugavpils pilsētas dome, pamatojoties uz Centrālās bibliotēkas vadītāja priekšlikumiem (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*).

6.4. Centrālās bibliotēkas un rīcībā esošos līdzekļus izmanto saskaņā ar Daugavpils pilsētas domes apstiprinātām izdevumu tāmēm.

7. CENTRĀLĀS BIBLIOTĒKAS DARBĪBAS UZRAUDZĪBA UN KONTROLE

7.1. Centrālās bibliotēkas metodoloģisko uzraudzību veic LR Kultūras ministrija (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*);

7.2. Centrālās bibliotēkas organizatorisko vadību un finanses kontrolē Daugavpils pilsētas dome.

8. CENTRĀLĀS BIBLIOTĒKAS REORGANIZĀCIJA UN LIKVIDĀCIJA

8.1. Centrālās bibliotēkas reorganizācijas un likvidācijas kārtību nosaka LR likumi un šis nolikums.

8.2. Lēmumu par Centrālās bibliotēkas un tās filiāļu reorganizāciju vai likvidāciju pieņem Daugavpils pilsētas dome, pamatojoties uz Bibliotēku likumu un Latvijas Bibliotēku padomes atzinumu (*grozīts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*).

8.3. Pēc Centrālās bibliotēkas likvidācijas visa bibliotēkas manta un naudas līdzekļi nonāk Daugavpils pilsētas pašvaldības īpašumā.

9. CENTRĀLĀS BIBLIOTĒKAS DARBĪBAS TIESISKUMA NODROŠINĀŠANA

9.1. Centrālās bibliotēkas darbības tiesiskumu nodrošina tās vadītājs (*papildināts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*).

9.2. Vadītāja pieņemtos lēmumus un faktisko rīcību ieinteresētā persona var apstrīdēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā Daugavpils pilsētas domē (*papildināts ar 28.10.2011. lēmumu Nr.475*).

Domes priekšsēdētāja

(personiskais paraksts)

R.Strode